

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Iurispatronatus Acquirendi, conseruandiq[ue] illud;
ac amittendi modos breuiter continens**

Viviani, Giuliano

Romae, 1620

Cap. 10. Qui sint illi, qui tanquam idonei, & digni poßunt præsentari, &
quid de præsentante minus idoneum, vel indignum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61772)

Doct. in capitulo diuersis fallacijs de cleric. coniugatis, & Lambertin. vbi supra. artic. 25.

Vigesimosecundo, Clericus + histrio, scurra, seu mimus non potest presentari, quia nec potest eligi. c. maritum. distinct. 33. immo talis non potest eucharistiam sumere. cap. pro dilectione. de consecrat. distinct. 2. cum sit notorie infamis, sicuti
41 nec existens in + peccato mortali secundum glos. in dicto cap. pro dilectione; immo talis clericus non gaudet priuilegijs clericalibus. cap. vnico. de vita, & honest. cleric. lib. 6. secus est si in oc-

culto, vel honestæ rei causa aliquid ioco faceret. ad dicta in cap. donare. vbi glos. distinct. 86. vide Lambertin.

42 vbi supra. artic. 26. Et + semel repulsus ab electione, seu presentatione tanquam criminofus, non debet amplius admitti ad idem, vel aliud beneficium durante impedimento. Abb. & Doct. in cap. super eo. de elect. Lambert. art. 27. vbi supra.

43 Presentans + autem indignum si sit patronus ecclesiasticus, incidit in poenam c. per inquisitionem. de election. secus si sit patronus laicus. vt late per Lambertin. artic. 28. vbi supra.

CAPVT DECIMVM.

Qui sint illi, qui tanquam idonei, & digni possunt presentari, & quid de presentante minus idoneum, vel indignum.

SVMMARIVM.

1 Clerici idonei presentari possunt.

2 Clerici legitimi, seu natu-

rales dispensati recte presentantur.

3 Masculi, liberi, non curiales, nec coniugati, bigami, nec neophiti, habentes

I 2 tes

1. *Antes legitimam etatem rectè presentantur, & de alijs qualitatibus presentandorum.*
 2. *Litterati, qui non sunt irregulares, nec criminosi, rectè presentantur.*
 3. *Clericus presentatus ad beneficia, cum habeat ius ad rem, tenetur deferre habitum clericalem, secus quando plures sunt presentati.*
 4. *Habitus clericalis quis sit, & quomodo.*
 5. *Est vestis talaris, & tonsura.*
 6. *Clericus non intrusus rectè presentatur.*
 7. *Concil. Tridentin. sessione vigesimaquarta de reformat. cap. 18.*
 8. *Clerici non excommunicati rectè presentantur.*
 9. *Idoneitas in presentando requiritur dum presentatur.*
 10. *Idoneitas in presentando presumitur, sed intrinseca.*
 11. *Idoneitas extrinseca, ut scientia non presumitur.*
 12. *Eligentes tenentur eligere magis idoneum.*
 13. *Electio facta à maiore parte de idoneo tenet, si non sit appellatum.*
 14. *Patronus tenetur presentare magis idoneum, licet*
 15. *aliqui contrarium teneant.*
 16. *Patroni Ecclesiastici presentantes non idoneum, ut indignum, ea vice perdunt ius presentandi.*
 17. *Patroni laici si presentent non idoneum, possunt intra quadrimestre alium idoneum presentare.*
 18. *Deuolutio fit ad Superiorem elapso quadrimestre, & idoneo non presentato.*
 19. *Patroni laici si ignoranter presentent indignum, durante quadrimestre possunt alium dignum presentare.*
 20. *Secus si scienter, nam tunc illa vice perdunt ius presentandi.*
 21. *Patronus presumitur habere notitiam presentati.*
 22. *Episcopus quando possit cum non idoneo, vel indigno dispensare.*
 23. *Eligendus est magis idoneus, & sanctus.*
 24. *Indigni, & non idonei semper debent repelli.*
 25. *Episcopus non potest dispensare contra fundationem circa inhabilitatem presentandi.*
 26. **I**donei possunt presentari, & hi sunt digni, & bone fa-

famæ habentes infraſcriptas qualitates.

2 Prima eſt, ꝑ quod ſint de legitimo matrimonio, vel ſi

3 ſint naturales ſint ꝑ diſpenſati ad beneficia. Secūdo, quod ſint maſculi. Tertio, quod ſint liberi non ſerui. Quarto, quod non ſint obligati ad ratiocinia, neq; negociatores. Quinto, quod non ſint curiales, qui nequeunt eſſe clerici. diſtinct. 51. & 59. per tot. Sexto, quod non habeant uxorem, qui nequeunt eſſe clerici. cap. coniugatus de conuerſ. coniugat. Septimo, quod non ſint bigami. Octauo, quod non ſint neophiti. Nono, quod non ſint tales, qui ſacramentum imprimens characterem bis recepiſſent. Decimo, qui poenitentiam ſolemne non egerint; de qua in cap. in capite. diſtin. 50. Vndecimo, qui honeſte Domum ſuam nouerit regere. Duodecimo, qui non ſunt corpore vitiaſi. Decimotertio, habentes ætatem legitimam. Decimoquarto, qui nō

4 ſunt ꝑ irregulares. Decimoquinto, quod non ſint criminofi. Decimoſexto, qui non ſunt Apoſtata. Decimoſepti-

Praxis Iuriſpatron.

mo, qui non ſunt peregrini, ſeu vagabundi. Decimoſtauo, qui ſunt litterati. Decimonono, qui ſunt clerici ſaltem primæ tonſuræ. Vigefimo, qui ſunt vere clerici non coniugati, nec laici. Vigefimoprimo, quod ſi ſumus in eccleſia regulari, ſint regulares, in ſeculari ſeculares. Vigefimoſecundo, clerici incedentes in habitu, & tonſura. cap. clerici, & cap. penult. de vit. & honeſt. cleric. Et quod clerici præſentati ad beneficium, ꝑ & ſic habentes ius ad rem teneantur deferre habitum, & tonſuram, vide D. Quarantam in ſummario Bullarij in verbo habitus. vbi recenſet Bullam Sixti Quinti, fel. record. Quando autem plures ſunt præſentati, per dictam præſentationem nullus acquirit ius ad rem. Mohe- dan. de præben. deciſ. 1. nu. 2. refert Marius Antonin. variar. reſolut. lib. 1. reſolut. 104. num. 16. & ideo quando plures ſunt præſentati, putarem, quod non teneantur incedere in habitu, & tonſura. Habitus ꝑ autem clericalis clericorum ſecularium, quis ſit, non eſt iure ſtatutus.

I 3 gloſſ.

gloss. in Clemen. 1. in verbo
 seculari in fine de elect. sed il-
 le censetur habitus clericalis,
 qui usu, & consuetudine il-
 lius Regionis, seu Prouinciæ
 admittitur, vt talis. late Co-
 uarr. pract. quæst. cap. 32. Ju-
 lius Clarus in sua praxi crim-
 in. quæst. 36. num. 11. vers.
 dixi clericum coniugatum.
 7 Usus autem inoleuit, vt cle-
 ricalis habitus sit talaris ve-
 stis, & tonsura, & ita dicitur
 in dicta Bulla Sixti Quinti, &
 per Quarantam vbi supra, &
 fere vbique clericalis habitus
 est nigri coloris, nisi aliud
 suadeat dignitas, vel officij
 eminentia. Vigesimo tertio,
 8 qui se t non intruserint in be-
 neficio, ad quod volunt præ-
 sētari. Vigesimo quarto, quod
 vnus tantum præsentetur, se-
 cus ad beneficium curatum,
 ad quod patronus plures po-
 test Episcopo nominare, seu
 præsentare, ex quibus ido-
 neum magis Episcopus eli-
 9 get. Conc. Trident. t Sess. 24.
 de reformat. cap. 18. Vigesi-
 mo quinto, qui non sunt va-
 natores, vt toto tit. de cleric.
 venat. Vigesimo sexto, qui
 sint prudentes, & modesti.
 cap. sit Rector distin. 43. non

deferant arma. cap. clerici ar-
 ma, de vita, & honest. cleric.
 abstineant à crapula. c. à cra-
 pula de vita, & honest. cler.
 10 Vigesimo septimo, qui t non
 sunt excommunicati, suspen-
 si, interdicti, irregulares, ne-
 que alio crimine irretiti, &
 quod tempore præsentatio-
 nis sint absque peccato mor-
 tali, & sic confessi bonæ fa-
 mæ, & alias non repulsi à præ-
 sentatione vitio suo. Et ido-
 11 neitas t in præsentando de-
 bet esse, dum præsentatur,
 nec prodest si superueniat. ar-
 gumento eorum, quæ dicun-
 tur à Doct. in cap. si eo tem-
 pore de rescript. lib. 6. & de
 his vide Lambertin. de iure-
 patron. lib. 2. par. 1. quæst. 10.
 12 art. 1. Idoneitas t autem in
 præsentando præsumitur, sed
 intrinseca tantum. Nam si
 contrarium nō appareat, qui-
 libet bonus præsumitur. l. me-
 13 rito. ff. pro socio. Extrinseca t
 autem idoneitas, vt scientia,
 litteratura & similia non præ-
 sumuntur. gloss. in cap. si for-
 te. de elect. lib. 6. in verbo.
 cudentem, & ideo text. in
 cap. dudum. de præsumpt.
 intelligendus est de intrinse-
 ca idoneitate, & ideo quilli-
 bet

bet presentatus debet exami-
nari; prout supra dictum
est. Vide Lambertin. vbi su-
pra. art. 2. ad beneficium
autem simplex idoneus est,
qui omnino non est illitera-
tus. Card. Mant. decis. 115.
num. 8. Rot. Rom. Habentes
14 autem ¶ eligere debent eli-
gere magis idoneum, nec suf-
ficit eligere idoneum. cap. li-
cet ergo. 8. quæst. 1. Quod
15 si ante electionem ¶ non sit
appellatum, & dictum, vt
melior eligatur, tunc si ele-
ctio fiat de idoneo à maio-
ri parte, tenebit electio; ita
in cap. constitutus. de appel-
lat. vbi Doct. & in cap. 3. de
16 iure patron. concludunt ¶ pa-
tronos etiam debere præsen-
tare magis idoneum, alias
vulnerare eorum conscien-
tiam, quamuis Lambertin.
vbi supra. artic. 3. vbi hoc di-
sputat late, teneat patronos
salua conscientia posse præ-
sentare idoneum omisso ma-
gis idoneo. vide Farinac. de-
cis. 36. num. 3. parte 2. to-
mo primo.
17 Presentantes ¶ autem mi-
nus idoneum, vel indignum,
si sint patroni ecclesiastici,
qui dicuntur eligere, priuan-

tur ea vice iure presentandi,
sicut eligentes. iuxta text. in
cap. cum in cunctis. §. vlt.
de elect. Si autem sint patro-
18 ni ¶ laici, vel clerici ratione
patrimonij, si presentent mi-
nus idoneum, intra quadri-
mestre possunt alium idoneum
presentare. cap. cum vos. &
ibi glos. in verbo minus ido-
nee. de offic. ordin. dummo-
do non intelligatur de ido-
neitate requisita in funda-
tione, vt quia presentandus
debeat esse sacerdos, nam
tunc deuolutio fit ad supe-
riorem, tunc enim videntur
delinquere ea non seruando,
& abutuntur iure fundatoris.
19 Sed si lapsus ¶ sit quadri-
mestre, & non sit idoneus præ-
sentatus, deuolutio fit ad su-
periolem habentem institue-
re. Abb. & alij in dicto cap.
20 cum vos. Si autem ¶ tales pa-
troni presentauerint indi-
gnum indignitate crimino-
sa, sed ignoranter, poterunt
intra quadrimestre alium
dignum, & idoneum præsen-
tare; sed si lapsus sit qua-
drimestre, deuolutio fit ad su-
periolem, qui eo casu prouid-
et beneficio de nouo Re-
21 ctore. Si autem ¶ scienter
I 4 præ-

præsentauerint talem indig-
 num, ipso iure pro illa vice
 priuati sunt iure, & faculta-
 te præsentandi. §. si quis O-
 ratorij, auth. de sãctiss. Episc.
 & ita dicit Hostien. in sua
 summa in tit. de iure patron.
 §. in quibus. in princ. col. 3.
 Abb. in dicto cap. cum vos.
 vbi Bald. ait præsumi patro-
 num ¶ habere notitiam præ-
 sentati, nisi contrarium pa-
 teat per diuersas coniectu-
 ras: & ideo id videtur arbi-
 trario Ordinarij relinquendum
 argum. text. in cap. de cau-
 sis. in fine. de offic. deleg. de
 quibus late per Lambert. vbi
 supra. art. 4. Quando autem
 23 Episcopus, & ¶ in quibus ca-
 sibus possit cum minus ido-
 neo, vel indigno, & circa

defectus præsentatorum di-
 spensare, vide Lambert. vbi
 supra. art. 5. satis sit id, quod
 dicit tex. in dicto cap. licet
 24 ergo, vbi is ¶ eligendus est,
 qui præstantior est ex omni
 populo, qui doctior, & qui
 sanctior, & in omni virtute
 eminentior. Ideo indigni, &
 25 non idonei ¶ semper debent
 repelli durante indignitate,
 & defectu idoneitatis. Nullo
 26 autem modo ¶ potest Epi-
 scopus dispensare circa inha-
 bilitatem præsentati, quando
 inhabilitas causatur à lege,
 modo, conditione, vel insti-
 tutione per fundatorem ap-
 positis: & de his vide Felin.
 in cap. cum accessissent. de
 constitut. & Lambertin. vbi
 supra. artic. 6.

CAPVT VNDECIMVM.

Præsentari debet clericus præsens,
non absens.

SVMMARIVM.

1 Procurator pro constituen-
 te, nec pater pro filio præ-

sentari possunt.

2 Præsens dicitur, qui exhibetur sensibus corporis.

3 Præsentatio personalis præ-

en.